

České vězeňství

Wolters Kluwer

Autoři monografie: JUDr. Jakub Drápal M.Phil., PhDr. Václav Jiříčka, PhD. a Mgr. et Mgr. Tereza Raszková (eds.)

Autor recenze: Mgr. Bc. Ondřej Klabačka

Předložená publikace odkrývá čtenáři tajemný závoj, který dlouhodobě zahaloval výkon vězeňství v České republice. Ten se výrazněji vytrácí až v tomto tisíciletí a jsem přesvědčen, že právě uvedená kniha významně pomůže osvětlit tuto problematiku, kterou stále vnímám za publikačně opomíjenou. V uplynulých dvaceti letech vzniklo v České republice pouze několik knih věnujících se vězeňství. Tento text však osobně považuji za jeden z nejkvalitnějších (ne-li vůbec nejkvalitnější za poslední dekády v této oblasti).

To je způsobeno převážně velkým kolektivem kvalitních autorů, a to jak z řad teoretiků, tak i praktiků. Taková kombinace právě vykryvá nedostatky, kterými trpí texty produkované pouze jednou z těchto skupin. Mimo ně však kniha obsahuje například i krátký náhled samotných odsouzených na trestnou činnost, které se dopustili, a dále jejich vnímání procesu propuštění. Je potěšující, že kniha právě i prostřednictvím sdělení těchto osudů a přes řadu dalších informací v jiných kapitolách poukazuje na to, že „*Spravedlnost nemůže být pouze pro jednu stranu, musí být pro obě*“¹. A tedy, že osoby ve výkonu trestu odnětí svobody jsou zde umístěny za trest, ne pro trest a je třeba s nimi pracovat a důsledně dbát na dodržování jejich práv a svobod.

Významným přínosem knihy je i výrazná práce se zahraniční literaturou. Publikace čtenáři pomyslně „otevřít oči“ a poskytuje mu pohled na to, jak k některým oblastem vězeňství přistupují autoři z jiných států, od kterých je možné se případně inspirovat. Čtenář tak zde nalezne nespočet odkazů na zahraniční prameny, které může dále využít pro studium problematiky. V této souvislosti lze vyzdvihnout, že za každou podkapitolou jsou uvedeny doporučené publikace.

Nelze také opomenout celkově výbornou strukturu knihy, která čtenáře provádí od úvah o trestu odnětí svobody, přes pojetí českých věznic a života v nich, po samotné propuštění osoby na svobodu. To doplňuje o často opomíjené téma vězeňského personálu a dále o kontrolu vězeňského systému. Lze také uvítat, že kniha čtenáři představuje jak vnitrostátní právní předpisy, (místy) judikaturu českých soudů, tak se i detailněji věnuje základní judikatuře Evropského soudu pro lidská práva v oblasti vězeňství nebo i mezinárodnímu *soft-law*. Zaslouží si podtrhnout také ta skutečnost, že kniha poctivě pracuje s vnitřními předpisy vězeňské služby, které jsou běžné veřejnosti jen obtížně přístupné a přitom zákonná ustanovení doplňují.

I přes výše uvedené však mám drobnou připomínku k obsahu publikace. Kniha vychází v období, kdy se nás každodenně dotýká problematika COVID-19 a tato situace samozřejmě ovlivňuje i život ve věznicích.² Domnívám se, že v knize nalezneme jen jednu velice stručnou zmínku o této pandemii, a to na str. 127 v části 3.11.3 podkapitoly „*Sebeпоškozuující a sebevražedné jednání*“. Je škoda,

¹ Výrok Eleanor Roosevelt, který je například umístěn v jedné z jednacích síní britského Nejvyššího soudu.

² Viz SVOBODA, M. Život za mřížemi v době pandemie. *Česká justice* [online]. 2020 [cit. 17. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/blog/zivot-za-mrizemi-dobe-pandemie/>.

že autoři nevyužili této „jedinečné“ příležitosti pandemie a alespoň stručně nezpracovali tuto problematiku do krátké podkapitoly. Uznávám však, že při přípravě takto rozsáhlé publikace nelze reagovat zcela pružně.

Jak jsem již výše uvedl, kniha je vysoce kvalitní a jistě bude mít široké využití, a to nejen jako základní učebnice pro výuku této problematiky na vysokých školách, ale i pro vzdělávání příslušníků Vězeňské služby České republiky či dalších odborných pracovníků. Knihu bych i obecně doporučil široké veřejnosti, ač přiznávám, že některé kapitoly by mohly být pro laiky obtížnější.

Publikaci mohu jednoznačně doporučit k uveřejnění a věřím, že se setká s příznivým ohlasem v čtenářské obci.

V Brně, 17. září 2021

Ondřej Klabačka